

Täysistunto

Torstai 7.5.2026 klo 16.00—21.47

16. Vaalirahoituksen valvonta vuoden 2025 kuntavaaleissa – Valtiontalouden tarkastusviraston kertomus

Kertomus K 22/2025 vp

Valiokunnan mietintö TrVM 2/2026 vp

Ainoa käsittely

Puhemies Jussi Halla-aho: Ainoaan käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 16. asia. Käsitteilyn pohjana on tarkastusvaliokunnan mietintö TrVM 2/2026 vp. Nyt päätetään kannanotosta kertomuksen johdosta. — Keskustelu. Valiokunnan puheenjohtaja, edustaja Ojala-Niemelä, olkaa hyvä.

Keskustelu

21.33 **Johanna Ojala-Niemelä sd** (esittelypuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Käsiteltävänä on vaalirahoituksen valvonta vuoden 25 kuntavaaleissa. Tuossa edellisessä asiakohdassa aluevaaleista lukemani soveltuu myös tähän kohtaan, joten en käy sitä toistamaan.

Sanon sen verran, että kuntavaaleissa ilmoitusvelvollisia oli yhteensä 16 388 henkilöä ja vaalirahoitusilmoitusten perusteella ilmoitusvelvollisten yhteenlaskettu vaalirahoitus oli noin 10,2 miljoonaa euroa. Ulkopuolista tukea ilmoitusvelvolliset saivat vaalikampanjojensa 4,1 miljoonaa euroa eli 40 prosenttia kokonaisrahoituksesta. Vaalirahoitusilmoitusten perusteella kampanjoiden kokonaiskulut olivat 10 miljoonaa euroa. Keskimääräiset kampanjakulut ilmoitusvelvollista kohden olivat siten noin 614 euroa. Edellisiin kuntavaaleihin verrattuna keskimääräiset kampanjakulut kuitenkin kasvoivat noin 36 prosenttia.

Tarkastusvaliokunnan päätösehdotus on, että eduskunta hyväksyy kannanoton kertomuksen K 22/2025 vp johdosta, ja valiokunnan kannanottoehdotus: ”Eduskunnalla ei ole huomautettavaa kertomuksen johdosta.” — Kiitos.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Lyly, olkaa hyvä.

21.34 **Lauri Lyly sd:** Arvoisa puhemies! Nämä molemmat kohdat olisi voitu käsitellä yhdessä, kun nämä ovat yhdessä olleet vaalit, mutta tämänkin vaalin osalta täytyy sanoa, että tämä kokonaisrahoitus, ehdokkaan ja tukiryhmän varat, on vähän yli 6 miljoonaa ja sitten ulkopuolinen tuki 4,1 miljoonaa ja taas lainaa 26 000 — taitaa olla samaa lainaa kuin tuolla aluevaalien puolella on ollut. Kun tässä on yhdistelmävaaleista kyse, niin nyt tässä edellisiin kuntavaaleihin — 451 euroa per ehdokas oli edelliset kuntavaalit ja nyt se oli 614 — lievää nousua on tullut.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 47/2026 vp

Kokonaisuutena itse näen hyvänä, että nämä vaalit ovat kuitenkin yhdessä. Vaalitapahtumasta ehkä pitäisi saada enempi vielä näkyviin se ero, että nyt äänestät aluevaaleissa ja nyt kuntavaaleissa. Niitä sekaantumisia oli niissä vaaleissa. Se, mikä näissä molemmissa vaaleissa nyt tässä selvityksessä on, olisi ehkä seuraavaa kertaa varten hyvä saada. Kun ehdokkaalta kysytään hyvin tarkasti, mihin on varoja käytetty, niin se jako olisi hyvä nähdä, niin että samalla tavalla tässä, jos se olisi mahdollista tehdä, nähtäisiin, mihin ehdokkaiden rahat menevät, kun mainostetaan ja tuodaan itseä ja tavoitteita esille.

Kaiken kaikkiaan tämäkin kertoo, että varsin maltillisilla summilla liikutaan täällä kuntavaalien puolella. Sinänsä, niin kuin tuohon äskeiseenkin liittyen, hyvä raportti ja informatiivinen. — Kiitos.

Keskustelu päättyi.

Eduskunta hyväksyi valiokunnan ehdotuksen kannanotoksi kertomuksen K 22/2025 vp johdosta. Asian käsittely päättyi.